

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
VLADA

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI,
ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM
(Nacrt)

Nosilac izrade:
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku,
raseljena lica i izbjeglice

Sarajevo, august 2021. godine

Na osnovu čl.13. stav 1. tačka e) i 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96-ispravka, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) i člana 8. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj _____ godine, donijela je

NACRT

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM

Član 1.

U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 38/14-Prečišćeni tekst, 38/16, 44/17 i 28/18) u članu 9. stav 1. alineja 1. mijenja se i glasi:

"1. plaće i drugih primanja, izuzev naknade za topli obrok i naknade za prijevoz na posao i sa posla;"

Član 2.

U članu 11. riječi: "davanjem imovine u zakup ili najam" zamjenjuju se riječima: "a prihod ostvaren davanjem imovine u zakup ili najam, utvrđuje se na način propisan članom 12. ovog zakona."

Član 3.

Član 12. mijenja se i glasi:

"Član 12.

Prihod u smislu čl. 9. i 11. ovog zakona je prosječan prihod ostvaren u posljednjih šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava iz ovog zakona, koji se dijeli sa brojem članova domaćinstva."

Član 4.

U članu 13. stav 4. mijenja se i glasi:

"Prvostepeni organ iz člana 4. ovog zakona (u daljem tekstu: prvostepeni organ) će svakih šest mjeseci nakon pravosnažnosti rješenja vršiti provjeru ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje ostvarenog prava."

U stavu 6. riječ: "Služba" se zamjenjuje riječima: " prvostepeni organ".

Član 5.

U članu 13a. iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"O obavezi iz stava 1. ovog člana, korisnika prava upoznaje nadležni prvostepeni organ u prvostepenom rješenju."

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 6.

Član 15. mijenja se i glasi:

"Član 15.

Kantonalno ministarstvo će početkom svake kalendarske godine u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima donijeti socijalni program kao skup mjera i aktivnosti koje su usmjerene na preveniranje i otklanjanje stanja socijalne nesigurnosti pojedinih kategorija stanovništva."

Član 7.

U članu 18. u stavu 1. iza riječi: "je" broj: "20" zamjenjuje se brojem: "30", a iza riječi: "za" broj: "10" zamjenjuje se brojem: "20".

Član 8.

Član 20. mijenja se i glasi:

"Član 20.

Srodnik je u smislu člana 22. Federalnog zakona u mogućnosti izdržavati člana porodice sa kojim ne živi u zajedničkom domaćinstvu, ako mu ostvareni prihod prelazi 60% prosječne plaće, koji se za svakog člana njegovog zajedničkog domaćinstva uvećava za 20% prosječne plaće."

Član 9.

Član 22. mijenja se i glasi:

"Član 22.

Pravo na stalnu novčanu pomoć ne mogu ostvariti osobe i domaćinstva ako je osoba ili jedan ili više članova domaćinstva vlasnik privrednog društva ili ima registrovanu obrtničku ili srodnu djelatnost, osim ako je privredno društvo u postupku stečaja ili likvidacije."

Član 10.

U članu 23. riječi: "domaćinstva koja su ostvarila" zamjenjuju se riječima: "korisnici koji su ostvarili".

Član 11.

U članu 26. stav 2. mijenja se i glasi:

"Troškovi postupka dobijanja nalaza i mišljenja iz stava 1) ovog člana u prvom i drugom stepenu padaju na teret Kantonalnog ministarstva."

St. 3. i 4., brišu se.

Član 12.

U članu 37. riječi: "a najkasnije do navršениh 40 godina života", brišu se.

Član 13.

U članu 58. dodaju se st. 4. i 5. koji glase:

"Rješenje o priznavanju prava na smještaj i upućivanja u ustanovu socijalne zaštite i instituciju iz člana 58a. Kantonalnog zakona, donosi se uz saglasnost Kantonalnog ministarstva".

Službe su dužne po službenoj dužnosti da u roku od 6 (šest) mjeseci od dana donošenja ovog zakona izvrše reviziju svih postupaka smještaja provedenih prije donošenja ovog zakona, a u smislu ispunjavanja uslova iz stava 1. ovog člana".

Član 14.

Član 64. mijenja se i glasi:

"Član 64.

Postupak za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite pokreće se na zahtjev osobe u stanju socijalne potrebe, člana domaćinstva, zakonskog zastupnika ili staratelja osobe ili po službenoj dužnosti."

Član 15.

U članu 94. stav 1. mijenja se i glasi:

"Dom za djecu bez roditeljskog staranja (u daljem tekstu: Dom za djecu) pruža usluge smještaja, cjelokupnog zbrinjavanja, odgoja, obrazovanja, zdravstvene njege, cjelodnevnog boravka, poludnevnog boravka, te usluge psihosocijalne podrške djeci/mladima bez roditeljskog staranja, djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama i porodicama u riziku od razdvajanja."

Član 16.

Član 95. mijenja se i glasi:

"Član 95.

Djelatnost Doma za djecu realizuje se kroz:

- smještaj za djecu,
- prihvatište za djecu,
- male porodične domove,
- servis za podršku porodicama i djeci,
- mobilni tim,
- dnevni centar za djecu,
- ostale socijalne usluge u cilju zaštite djece i mladih bez roditeljskog staranja, te porodica u riziku od razdvajanja.

Član 17.

Član 135. mijenja se i glasi:

"Član 135.

Dodatak na djecu ne mogu ostvariti porodice u kojima je jedan ili više članova zajedničkog domaćinstva vlasnik privrednog društva ili ima registrovanu obrtničku ili srodnu djelatnost, osim ako je privredno društvo u postupku stečaja ili likvidacije."

Član 18.

U članu 136. iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"Djeca u porodici koja ima troje ili više djece, ostvaruju dodatak na djecu uvećan za 10%."

Član 19.

U članu 147. stav 3., briše se.
Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

Član 20.

U član 148. stav 1. mijenja se i glasi:

"Izuzetno od člana 7. ovog zakona, pravo na naknadu umjesto plaće ženi majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta (u daljem tekstu: naknada plaće ženi-majci) žena -majka može ostvariti pod uslovom:

- da ima boravište u Kantonu Sarajevo i utvrđen status raseljene osobe, ili
- da ima boravište u Kantonu Sarajevo, da je zaposlena kod poslodavca čije sjedište je u Kantonu Sarajevo, da ne ostvaruje ovo pravo u mjestu prebivališta i da suprug ima prebivalište u Kantonu Sarajevo najmanje godinu dana."

Član 21.

U članu 156. iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Izuzetno od člana 6. ovog zakona, pravo na novčanu pomoć ženi-majci mogu ostvariti strane državljanke kojima je aktom nadležnog organa odobren stalni boravak u Bosni i Hercegovini i koje ispunjavaju uvjete u pogledu prebivališta u Kantonu Sarajevo."

Član 22.

U Glavi VI-ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM, naziv Odjeljka: "5. Pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatna ishrana za majku-dojilju" mijenja se i glasi: "5. Jednokratna novčana pomoć na ime prehrane djeteta do šest mjeseci i dodatne ishrane za majku-dojilju."

Član 23.

Član 161. mijenja se i glasi:

"Član 161.

Jednokratnu novčanu pomoć na ime prehrane djeteta do šest mjeseci i dodatne ishrane za majku-dojilju, ostvaruje majka-dojilja ukoliko su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na dodatak na djecu po ovom zakonu.

Jednokratna novčana pomoć se dodjeljuje majci-dojilji uz dodatak na djecu šest mjeseci nakon porođaja i ne može biti manja od 8% prosječne plaće."

Član 24.

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu okončani, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Član 25.

Ovlašćuje se Zakonodavno pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Član 26.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a odredbe 7., 9., 12., 17., 18., 20. i 21. primjenjivat će se od 01.01.2022. godine.

Broj:

Sarajevo,

2021.godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Okerić

O B R A Z L O Ž E N J E

I – PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u:

- čl. 13.e) i 18.b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) kojim je propisano da federalna vlast i Kanton Sarajevo imaju zajedničke nadležnosti za oblast socijalne politike, s tim da Kanton Sarajevo razrađuje institute i finansira ono što je federalnim propisom okvirno utvrđeno, i

- članu 8. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18) kojim je propisano da nadležna tijela kantona uređuju djelatnost socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) je cijeneći odredbe Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 38/14-Prečišćeni tekst, 38/16, 44/17 i 28/18) (u daljem tekstu: Kantonalni zakon) i analizirajući iste kroz dosadašnju primjenu, te imajući u vidu aktivnosti koje vodi Ministarstvo u cilju deinstitucionalizacije i transformacije rada ustanova socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo, prepoznalo potrebu za drugačiji način regulisanja i proširivanja određenih prava, preciziranja prihoda po osnovu radnog odnosa i drugačijeg načina utvrđivanja imovinskog cenzusa, tehničkog dorađivanja pojedinih zakonskih odredbi kako bi iste bile lakše provodive, proširivanja obima prava kada si u pitanju dodatak na djecu i porodilje sa ciljem vođenja pronatalitetne politike, pripremlilo Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Budući da u Kantonalnom zakonu nije bilo u potpunosti jasno šta su prihodi iz radnog odnosa, precizirano je šta se smatra ovim prihodom. Preciziran je način utvrđivanja prihoda po osnovu imovinskog prava.

Kako je u praksi postojao problem pri utvrđivanju cenzusa prihoda u slučajevima kada još nije objavljena Instrukcija o iznosima po Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, bilo je neophodno da se predvidi izračunavanje ovog cenzusa na drugi način, te je predloženo da se za prihod uzimaju prihodi iz posljednjih šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva. Stoga je u Nacrtu zakona predloženo da se provjera ispunjenosti uslova za ostvarivanje prava umjesto jednom godišnje vrši svakih 6 mjeseci nakon što rješenje o ostvarivanju prava postane pravosnažno. Takođe se stvara obaveza provjere uslova za ostvarivanje prava i općinskim organima uprave koji obavljaju poslove iz oblasti zaštite porodice sa djecom.

Kantonalni zakon je predvidio obavezu korisnika da prijavi sve promjene koje utiču na ostvarivanje prava, a Nacrtom zakona se utvrđuje da korisnik u rješenju mora biti upoznat sa obavezom da prijavi sve promjene koje utiču na ostvarivanje prava.

U osnovnom tekstu Kantonalnog zakona iz 2002. godine u članu 15. bilo je predviđeno da će se posebnim propisom urediti koje se osobe smatraju zlostavljanim i njihova prava. Ova odredba je brisana budući da je u međuvremenu donesen Zakon o zaštiti od nasilja u porodici ("Službene novine Federacije BiH", broj: 20/13) koji je uredio oblast nasilja u porodici.

Nacrtom zakona je predviđeno da će Ministarstvo početkom svake godine u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima donijeti socijalni program, kao jedan vid mjera i aktivnosti u cilju zaštite socijalno ugroženih kategorija stanovništva u Kantonu Sarajevo.

Smatrajući potrebnim da se procentualni iznos stalne novčane pomoći izmijeni, predloženo je u Nacrtu zakona povećanje novčanog iznosa stalne novčane pomoći za 10 % prosječne plaće u Kantonu Sarajevo koja se utvrđuje u skladu sa Kantonalnim zakonom (iznosi 750,00 KM).

Cenzus prihoda kod stalne novčane pomoći za člana porodice sa kojim korisnik ne živi trenutno iznosi 10% prosječne plaće, što je izuzetno nizak cenzus. Prijedlog je stoga da se on uveća

na 60% prosječne plaće, te za 20% prosječne plaće za svakog člana njegovog zajedničkog domaćinstva.

Kao uslov za ostvarivanje prava na stalnu novčanu pomoć brisano je vlasništvo ili posjedovanje motornog vozila. Shodno važećim propisima, preduzeća i samostalne radnje i dopunske djelatnosti kao privredni subjekti, su zamijenjeni privrednim društvima i obrtničkim ili srodnim djelatnostima.

Pošto se radi o ostvarivanju prava po osnovu socijalne zaštite, predviđeno je da troškove rada ljekarskih komisija JU "Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo" koja vrše ocjenu zdravstvenog stanja korisnika i u prvom i u drugom stepenu treba da snosi Ministarstvo.

Vezano za dobnu granicu za ostvarivanje prava na rehabilitaciju u cilju osposobljavanja za život i rad, koja trenutno po Kantonalnom zakonu iznosi 40 godina, zaključak Ministarstva je bio da se ona briše.

U Nacrtu je utvrđeno davanje saglasnosti od strane Ministarstva u predmetima smještaja u ustanove socijalne zaštite i institucije iz člana 58a. Kantonalnog Zakona. Također, je propisana i obaveza i rok revizije ranijih postupaka, predmeta smještaja u smislu davanja saglasnosti.

U Nacrtu zakona je utvrđeno da su i zakonski zastupnik ili staratelj osobe, koje mogu pokrenuti postupak radi ostvarivanja prava iz ovog zakona.

Kako su u toku aktivnosti vezano za transformaciju KJU Dom za djecu bez roditeljskog staranja, bilo je neophodno da se iznova normira djelatnost ove ustanove.

Nacrtom zakona kao i kod prava na stalnu novčanu pomoć, brisano vlasništvo ili posjedovanje motornog vozila kao uslov za ostvarivanje prava na dodatak na djecu i brisana su preduzeća i samostalne radnje i dopunske djelatnosti kao privredni subjekti, te se zamjenjuju privrednim društvima i obrtničkim ili srodnim djelatnostima.

U zakonu je predloženo uvećanje dodatka na djecu za 10% u porodicama sa troje i više djece.

Razmatrajući situaciju u vezi sa članom 147. koji definira situaciju ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu pristupilo se izmjeni ovoga člana na način da se briše stav 3. iz razloga što je neredovnim javljanjem na evidenciju nezaposlenosti osoba već izgubila kod nadležne službe, biroa status, te s obzirom na činjenicu da je nezaposlena osoba svakako je osoba u stanju socijalne potrebe i ne može joj se uskraćivati i pravo na zdravstvenu zaštitu, jer joj se uskraćuje to pravo po drugom statusu. Dakle, u ovom kontekstu poimanja, te saznanja u praksi, uočeno je da nije opravdano i suprotno je međunarodnim standardima uskraćivanje ovim nezaposlenim osobama prava na zdravstvenu zaštitu. Izmjenom kako je predviđeno da se briše ovaj stav 3 doći će do čuvanja zdravlja građana Kantona Sarajevo, liječenja prvih simptoma bolesti, značajno se štede budžetska sredstva, koja se unutar posebnih socijalnih fondova izdvajaju za liječenje neosiguranih osoba, na kantonalnom i općinskom nivou.

U Nacrtu zakona je dodata nova alineja koja predviđa da žena majka može ostvariti pravo na naknadu umjesto plaće ženi majci u radnom odnosu, ako ima boravište u Kantonu Sarajevo, da ne ostvaruje ovo pravo u mjestu prebivališta, da je zaposlena kod poslodavca čije je sjedište u Kantonu Sarajevo i da suprug ima prebivalište u Kantonu Sarajevo najmanje godinu dana.

Takođe se predviđa mogućnost ostvarivanja prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji ako je aktom nadležnog organa odobren stalni boravak u Bosni i Hercegovini, koje ispunjavaju uvjete u pogledu prebivališta u Kantonu Sarajevo. Razlog za ovu dopunu je neophodnost da se u pogledu uslova za ostvarivanje ovog prava koje se tiču prebivališta, porodilje strane državljanke koje su nezaposlene, izjednače sa porodiljama stranim državljkama koje su zaposlene, te presuda Kantonalnog suda u Sarajevu prema kojoj proizilazi da bi pod ovim uslovima nezaposlena porodilja strana državljanke mogla ostvarivati pravo na novčanu pomoć.

Kada je u pitanju pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatna ishrana za majku-dojilju, koja se majci-dojilji dodjeljivala kao naturalna pomoć, Nacrtom zakona je propisano da se ova pomoć majci-dojilji dodjeljuje kao jednokratna novčana pomoć. Treba napomenuti da je JU Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo ovom ministarstvu dostavio inicijativu da se pitanje pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatna ishrana za majku-dojilju uredi na predloženi način.

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu okončani, okončaću se po odredbama ovog zakona. Ovlašćuje se Zakonodavno pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, a zakona stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama

III- OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1. Ovim članom utvrđuje se da prihod iz radnog odnosa čine plaća i druga primanja, izuzev naknade za topli obrok i naknade za prijevoz na posao i sa posla.

Član 2. Ovim članom u članu 11. riječi: "davanjem imovine u zakup ili najam" zamjenjuju se riječima: "a prihod ostvaren davanjem imovine u zakup ili najam, utvrđuje se na način propisan članom 12. ovog zakona. Na ovaj način je preciziran način utvrđivanja prihoda po osnovu imovinskog prava.

Član 3. Ovim članom definisano je da je prihod u smislu čl. 9. i 11. ovog zakona prosječan prihod ostvaren u posljednjih šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava iz ovog zakona, koji se dijeli sa brojem članova domaćinstva.

Član 4. Ovim članom definisano je da će prvostepeni organ iz člana svakih šest mjeseci nakon pravosnažnosti rješenja vršiti provjeru ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje ostvarenog prava. Provjera ispunjenosti uslova se prema važećem zakonu vrši jednom godišnje. Prijedlog je da se provjera vrši svakih šest mjeseci nakon što rješenje postane pravosnažno. Takođe se stvara obaveza i opštinskim službama da vrše provjere u vezi dodatka na djecu.

Član 5. Ovim članom utvrđeno je da o obavezi prijave promjena koje utiču na ostvarivanje prava iz ovog zakona, korisnika prava upoznaje nadležni prvostepeni organ u prvostepenom rješenju."

Član 6. Ovim članom je utvrđeno da će Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo početkom svake kalendarske godine u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima donijeti socijalni program kao skup mjera i aktivnosti koje su usmjerene na preveniranje i otklanjanje stanja socijalne nesigurnosti pojedinih kategorija stanovništva.

Član 7. Ovim članom je predviđeno povećanje stalne novčane pomoći za 10%.

Član 8. Ovim članom je utvrđeno, vezano za pravo na stalnu novčanu pomoć, da je srodnik u mogućnosti izdržavati člana porodice sa kojim ne živi u zajedničkom domaćinstvu, ako mu ostvareni prihod prelazi 60% prosječne plaće, koji se za svakog člana njegovog zajedničkog domaćinstva uvećava za 20% prosječne plaće.

Član 9. Ovim članom utvrđeno je da pravo na stalnu novčanu pomoć ne mogu ostvariti osobe i domaćinstva ako je osoba ili jedan ili više članova domaćinstva vlasnik privrednog društva ili ima registrovanu obrtničku ili srodnu djelatnost, osim ako je privredno društvo u postupku stečaja ili likvidacije.

Član 10. Ovim članom u članu 23. riječi: "domaćinstva koja su ostvarila" zamjenjuju se riječima: "korisnici koji su ostvarili". Ova izmjena je tehničke prirode.

Član 11. Ovim članom utvrđuje se da troškovi postupka dobijanja nalaza i mišljenja od strane nadležne ljekarske komisije u prvom i drugom stepenu, budući da se radi o socijalnim kategorijama, padaju na teret Kantonalnog ministarstva.

Član 12. Ovim članom briše se dobna granica za ostvarivanje prava na rehabilitaciju u cilju osposobljavanja za život i rad.

Član 13. Ovim članom regulisano je davanje saglasnosti Ministarstva za predmete smještaja u ustanove socijalne zaštite i institucije iz člana 58a. i revizija

Član 14. Ovim članom utvrđeno je da se postupak za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite pokreće na zahtjev osobe u stanju socijalne potrebe, člana domaćinstva, zakonskog zastupnika ili staratelja osobe ili po službenoj dužnosti.

Član 15. Ovim članom definisano je da Dom za djecu bez roditeljskog staranja pruža usluge smještaja, cjelokupnog zbrinjavanja, odgoja, obrazovanja, zdravstvene njege, cjelodnevnog boravka, poludnevnog boravka, te usluge psihosocijalne podrške djeci/mladima bez roditeljskog staranja, djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama i porodicama u riziku od razdvajanja.

Član 16. Ovim članom definisano je da se djelatnost Doma za djecu realizuje kroz: smještaj za djecu, prihvatilište za djecu, male porodične domove, servis za podršku porodicama i djeci, mobilni tim, dnevni centar za djecu, ostale socijalne usluge u cilju zaštite djece i mladih bez roditeljskog staranja, te porodica u riziku od razdvajanja.

Član 17. Ovim članom utvrđeno je da dodatak na djecu ne mogu ostvariti porodice u kojima je jedan ili više članova zajedničkog domaćinstva vlasnik privrednog društva ili ima registrovanu obrtničku ili srodnu djelatnost, osim ako je privredno društvo u postupku stečaja ili likvidacije. Takođe se vlasništvo ili posjedovanje motornog vozila više ne propisuje kao uslov za ostvarivanje prava na dodatak na djecu.

Član 18. Ovim članom utvrđeno je da djeca u porodici koja ima troje ili više djece, ostvaruju dodatak na djecu uvećan za 10%.

Član 19. Ovim članom reguliše se zdravstvena zaštita za nezaposlena lica, koja su neredovnim javljanjem izgubila status, te omogućavanje da svi imaju pravo na zdravstvenu zaštitu kao lica u stanju socijalne potrebe, jer je to u skladu sa svim međunarodnim standardima i osnovnim ljudskim pravima

Član 20. Ovim članom je utvrđeno da izuzetno od člana 7. ovog zakona, pravo na naknadu umjesto plaće ženi majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta (u daljem tekstu: naknada plaće ženi-majci) žena -majka može ostvariti pod uslovom:

- da ima boravište u Kantonu Sarajevo i utvrđen status raseljene osobe, ili
- da ima boravište u Kantonu Sarajevo, da je zaposlena kod poslodavca čije sjedište je u Kantonu Sarajevo, da ne ostvaruje ovo pravo u mjestu prebivališta i da suprug ima prebivalište u Kantonu Sarajevo najmanje godinu dana.

Član 21. Ovim članom utvrđeno je da izuzetno od člana 6. ovog zakona, pravo na novčanu pomoć ženi-majci mogu ostvariti strane državljanke kojima je aktom nadležnog organa odobren stalni boravak u Bosni i Hercegovini i koje ispunjavaju uvjete u pogledu prebivališta u Kantonu Sarajevo.

Član 22. Ovim članom u Glavi VI-ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM, naziv Odjeljka: "5. Pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatna ishrana za majku-dojilju" mijenja se i glasi: "5. Jednokratna novčana pomoć na ime prehrane djeteta do šest mjeseci i dodatne ishrane za majku-dojilju."

Član 23. Ovim članom utvrđeno je da jednokratnu novčanu pomoć na ime prehrane djeteta do šest mjeseci i dodatne ishrane za majku-dojilju, ostvaruje majka-dojilja ukoliko su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na dodatak na djecu po ovom zakonu. Jednokratna novčana pomoć se dodjeljuje majci-dojilji uz dodatak na djecu šest mjeseci nakon porođaja i ne može biti manja od 8% prosječne plaće..

Član 24. Ovim članom utvrđeno je da će se postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu okončani, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Član 25. Ovim članom ovlašćuje se Zakonodavno pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Član 26. Ovim članom utvrđeno je da ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Kantona Sarajevo, a da će se odredbe 7., 9., 12., 17., 18., 20. i 21. primjenjivati od 01.01.2022. godine.

IV FINANSIJSKI OKVIR ZAKONA

Za provođenje ovog zakona u Budžetu Kantona Sarajevo neophodno je obezbjediti dodatna finansijska sredstva.